

Maria Alm

Socialnämnden 2022-01-24

Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg, HÖK

Ärende

Storsthlm har tillsammans med Region Stockholm utarbetat ett förslag till Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg (HÖK). Det övergripande målet är att den enskilde ska få en god, sömlös och personcentrerad vård och omsorg, samt att befolkningens hälsa ska förbättras. Storsthlms styrelse beslutade den 14 oktober 2021 att rekommendera kommunerna i länet att anta huvudöverenskommelsen. Ställningstagande önskas senast 30 juni år 2022. Beslut om antagande är likställt med undertecknande. Överenskommelsen börjar gälla 1 juli år 2022, eller efter att samtliga parter har beslutat att anta överenskommelsen.

Socialförvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden beslutar enligt tjänsteutlåtande SN 2021/0184 daterat 2022-01-11 att anta huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg (HÖK).

Bakgrund

Huvudmännens respektive ansvar att samverka med varandra är reglerat i olika lagar och föreskrifter. Kommunerna i länet och Region Stockholm har en långvarig grund för samverkan och för att underlätta och samordna när insatser ges från både kommun och region finns flera länsövergripande överenskommelser som reglerar samverkan inom vård och omsorg. Det har saknats en huvudöverenskommelse med gemensam målsättning och utgångspunkter.

Socialkontorets utredning

Socialförvaltningen har tagit del av HÖK och samlat in synpunkter internt för att utreda om ett antagande av överenskommelsen är positivt för invånarna i Danderyds kommun.

Maria Alm

Samverkansformer i Danderyds kommun

Danderyds kommun har antagit flera överenskommelser om samverkan mellan huvudmännen inom Socialnämndens ansvarsområde. Ett urval av lokala överenskommelser är samverkansöverenskommelse om samverkan kring barn och unga i behov av särskilt stöd (BUS), samverkan kring obruten skolgång för placerade barn (SAMS), lokal samverkan för personer med demenssjukdom och kognitiv svikt, samverkan vid utskrivning från slutenvård, samverkansmöten med utförare, samverkan kring egenvård, samverkan kring psykisk hälsa och beroende och nu senast workshop för utveckling av hemtjänsten samt styrgrupp Nära vård.

Beskrivning av HÖK

Storsthlm har tillsammans med Region Stockholm tagit fram ett förslag till Huvudöverenskommelse för samverkan inom hälsa, vård och omsorg i Stockholms län. Förslaget till huvudöverenskommelse bygger till stor del vidare på tidigare arbetssätt och samverkansformer.

Hälso- och sjukvård och omsorg behöver utgå ifrån och bedrivs tillsammans med den enskilde. Vården och omsorgen ska utgå ifrån bästa tillgängliga kunskap. Det förebyggande arbetet är viktigt både för att förbättra hälsan i befolkningen och för att det är kostnadseffektivt. Tillgången på arbetskraft och rätt kompetens inom vård och omsorg är en utmaning som behöver mötas på flera sätt. Vårt gemensamma utvecklingsarbete ska ske med stöd av digitalisering för att bidra till effektiva lösningar, nya arbetssätt och nya sätt att kommunicera, som i sin tur frigör resurser.

Vårdens och omsorgens medarbetare kommer från olika verksamheter, har olika uppdrag och ibland olika yrkestraditioner, men möter samma patienter, kunder och brukare med samma önskan om stöd, vård och omsorg utan försvårande gränser. Denna huvudöverenskommelse ska vara en bas för en fortlöpande dialog om hur vi bäst bidrar till varandras utveckling och hur vi skapar nytta och mervärde för alla invånare i Stockholms län.

Syfte med överenskommelsen

Överenskommelsens syfte är att skapa bättre förutsättningar för samarbete mellan parternas verksamheter och därmed bidra till det övergripande målet för samverkan. Överenskommelsen reglerar därför principer och former för samverkan mellan kommunerna och regionen på en övergripande nivå.

Avsiktsförklaring

Överenskommelsens parter samverkar för att utveckla och prioritera det som är bäst för brukaren/patienten och för invånarna i hela Stockholms län.

Maria Alm

Övergripande mål och målgrupper för samverkan

Det övergripande målet med samverkan mellan regionen och kommunerna är att den enskilde ska få en god, sömlös och personcentrerad vård och omsorg, samt att befolkningens hälsa ska förbättras. Det ska ske på ett samordnat, jämlikt och kostnadseffektivt sätt för invånarna i Stockholms län. Målgrupperna är patienter och brukare, inklusive barn och unga, med behov av sammanhållna insatser från båda huvudmännen.

Avgränsning

Huvudöverenskommelsen avser ordinarie samverkan, vid kris gäller andra samverkansformer. Övergripande samverkan vid kris finns beskriven i regionens plan för krisberedskap.

Principer

Förslaget till huvudöverenskommelse fastställer principer för:

- parternas gemensamma och respektive ansvar för sammanhållen, god, delaktig och effektiv vård och omsorg,
- struktur för samverkan på olika nivåer mellan kommunerna och regionen,
- hur samverkan ska ske lokalt, delregionalt och regionalt.
- hur överenskommelser inom sakområden ska tas fram/revideras och följas upp

Riktlinje

Arbetet med riktlinjen pågår och kommunerna i länet kommer att involveras i framtagandet. Riktlinjen kommer sedan att fastställas av tjänstemannastyrguppen Sammanhållen vård och omsorg i februari år 2022.

Organisation för samverkan

Samverkan sker på flera olika nivåer och mellan ett stort antal aktörer i länet. Information om nivåerna och deras uppdrag finns på Storsthlm's webbplats.

- Regional nivå:
Politisk styrgrupp, Vård i Samverkan (VIS)
Tjänstemannastyrgrupp
Samrådsgrupper
- Delregional samverkan
- Lokal samverkan

Maria Alm

Organisering av den lokala samverkan

Parterna måste själva forma hur den lokala samverkan ska bedrivas på bästa sätt, samt utifrån hur samverkan redan bedrivs. Den lokala samverkan motsätter inte att det finns ytterligare forum och grupperingar för lokal samverkan, och det är viktigt att bibehålla redan fungerande samverkan. Om parterna inte kommer överens om annat så är det den samordnande vårdcentralen som har i sitt uppdrag att ansvara för att sammankalla till samverkan.

I den lokala samverkan ska respektive part utse en samordnande funktion i den lokala samverkan i kommunen.

Kommunens samordnande funktion

Kommunens samordnande funktion ska, enligt huvudöverenskommelsen vara en länk för samverkansaktörer in till kommunens berörda verksamheter, inklusive utförarverksamhet i privat regi. Storsthlm erbjuder kommunerna länsövergripande samordnande stöd.

Samordnande vårdcentral

Det finns redan idag ett uppdrag för vårdcentralerna i den lokala samverkan. Regionen ansvarar för att det finns en utsedd vårdcentral med samordnande ansvar för samverkan i varje kommun och stadsdel i Stockholms stad. Det kan vara en vårdcentral antingen i regionens regi eller i privat regi. I Danderyds kommun är det Danderyds Vårdcentral som har fått uppdraget. Uppdraget är bland annat att organisera och sammankalla till lokala samverkansmöten. Stockholms länssjukvårdsområde (SLSO) har i uppdrag att stödja och vägleda de samordnande vårdcentralerna.

Tjänstemannaremiss

Kommunerna i länet har under våren år 2021 getts möjlighet att lämna synpunkter på förslaget till överenskommelse genom en tjänstemannaremiss. Storsthlm har tagit hänsyn till synpunkterna vilka har arbetats in i HÖK på ett övergripande sätt.

Ekonomiska konsekvenser

Alla former av samverkan tar resurser och tid om det ska ske på bästa sätt. Det krävs mötesstrukturer på flera nivåer så att berörda kan ses, diskutera bästa tillgängliga kunskap och skapa relationer.

Goda relationer och samförstånd mellan samverkansparterna innebär ökad kvalitet för invånaren i behov av vård- och omsorg. Det bidrar även till en bättre arbetsmiljö för medarbetare i vård- och omsorg och kan vara en viktig del i att öka attraktiviteten inom dessa yrken.

Maria Alm

Lokala samverkansprogram och rutiner ska bidra till ökad kvalitet för invånaren och goda relationer i yrkesutövandet som i slutändan bedöms minska kostsamma misstag.

Utan att ha en exakt uträkning i kronor för handen bedöms HÖK kunna leda till kostnadseffektiv vård- och omsorg som är en av grunderna för god kvalitet för invånaren. Motsatsen leder till kostsamma återinskrivningar och kanske mer hjälp från socialtjänsten än vad som behövdes.

Konsekvenser för barn och unga

Barn med behov av vård- och omsorg kräver en säker och varsam samverkan där vårdnadshavare är nyckelpersoner. Hänsyn till barnets bästa utgör den viktigaste av alla prioriteringar i varje vårdkedja där barnet finns antingen som patient, brukare eller som anhörig till personen som får insatser.

Danderyds kommun har en aktuell lokal samverkansöverenskommelse om samverkan kring barn och unga i behov av särskilt stöd BUS, revideras årligen. Parter som har ingått överenskommelsen är Barnavårdscentraler, primärvård, Barn- och ungdomspsykiatri, första linjen psykiatri barn och unga, ungdomsmottagning, barn- och ungdomsmedicinska mottagningen (BUMM), habilitering, socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen.

Mellan socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen finns lokal samverkan kring obruten skolgång för placerade barn (SAMS).

Övriga risker och konsekvenser

En risk är att inte alla parter antar HÖK. Ytterligare en risk är att inte alla känner till HÖK när den är antagen. Därför är det parternas gemensamma ansvar att på alla nivåer, allt från timanställd, distriktssköterskor, läkare, socialsekreterare, LSS-handläggare, biståndshandläggare och utförare av vård- och omsorg till högsta beslutande instans att ha kunskap om samt hålla innebörden av HÖK känd och tillämpad.

Uppföljning av lokal samverkan

Samverkan följs upp inom ramen för lokala samverkansprogram och rutiner.

Socialförvaltningens yttrande

Socialförvaltningen anser att ett antagande av överenskommelsen är gynnande för invånarna i Danderyds kommun. Invånaren i behov av sjukvård och socialtjänst har ofta många kontakter och gynnas av HÖK för länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg vilken kan bidra till en ännu bättre samverkan mellan kommunerna och regionen. Socialförvaltningen är positiv till att samverkan tydliggörs och utvecklas enligt förslagen i riktlinjen.

Maria Alm

Socialförvaltningen gör bedömningen att förutsättningarna för antagande av huvudöverenskommelsen för länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg HÖK är tillgodosedda med nuvarande skrivningar i överenskommelsen.

Britt-Marie Ekström
Socialdirektör

Handlingar i ärendet

Bilaga 1: Rekommendation 2021-10-14 S/21/0168

Bilaga 2: Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg i Stockholms län HÖK

Expedieras
Storsthlm
Kommunstyrelsen
Husläkarmottagningar
Utförare av vård- och omsorg